

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-132-26
UD406

Pan Włodzimierz CZARZASTY
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o finansach
publicznych.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o finansach publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 788) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) personel pomocniczy albo personel obsługi, który stanowią:

a) pracownicy krajowi,

b) pracownicy delegowani.”,

b) uchyla się pkt 3 i 4;

2) w art. 23:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Szef Służby Zagranicznej nadaje dyplomacie delegowanemu, który spełnia warunki, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 i 5–7, stopień dyplomatyczny na czas wykonywania zadań w placówce zagranicznej, w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku przez osobę wykonującą czynności z zakresu prawa pracy w jednostce delegującej. Występując do Szefa Służby Zagranicznej o nadanie stopnia dyplomatycznego, osoba wykonująca czynności z zakresu prawa pracy w jednostce delegującej bierze pod uwagę kwalifikacje, umiejętności oraz przebieg kariery zawodowej dyplomaty delegowanego.

2. Czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wykonuje dyrektor generalny służby zagranicznej w ramach środków finansowych na ten cel, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zagranicznych.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych zatrudnionych w wydziałach lub w zespołach zadaniowych podległych ministrowi innemu niż minister właściwy do spraw zagranicznych, będących odrębnymi jednostkami budżetowymi działającymi w strukturze placówek zagranicznych.

2b. Czynności z zakresu prawa pracy wobec osób, o których mowa w ust. 2a, wykonuje dyrektor generalny jednostki delegującej w ramach posiadanych środków finansowych.”,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Dyplomaci delegowani otrzymują wynagrodzenie, urlopy dodatkowe, o których mowa w art. 53i ust. 1 pkt 1 oraz w art. 58 ust. 3 i 5, i inne świadczenia określone w ustawie na zasadach przewidzianych dla dyplomatów zawodowych.

4. Pracownicy delegowani otrzymują wynagrodzenie, urlopy dodatkowe, o których mowa w art. 53i ust. 1 pkt 1 oraz w art. 58 ust. 3 i 5, i inne świadczenia określone w ustawie na zasadach przewidzianych odpowiednio dla personelu pomocniczego i personelu obsługi.”,

d) w ust. 5 wyrazy „Pracodawca, o którym mowa w ust. 1,” zastępuje się wyrazami „Osoba wykonująca czynności z zakresu prawa pracy w jednostce delegującej”;

3) po art. 42a dodaje się art. 42b i art. 42c w brzmieniu:

„Art. 42b. 1. Minister właściwy do spraw zagranicznych może zapewnić wspólną obsługę finansową placówek zagranicznych, zwanych dalej „jednostkami obsługiwanymi”. Wspólna obsługa finansowa placówek zagranicznych może zostać powierzona jednostkom podległym ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych lub urzędowi, który zapewnia jego obsługę, zwanym dalej „jednostkami obsługującymi”.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych może powierzyć wspólną obsługę finansową placówek zagranicznych, w drodze zarządzenia, w którym określa w szczególności:

- 1) jednostki obsługiwane;
- 2) jednostki obsługujące;
- 3) zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych.

Art. 42c. 1. Zakres wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych nie może obejmować kompetencji kierowników placówek zagranicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz dokonywania przeniesień wydatków w tym planie.

2. W przypadku powierzenia jednostce obsługującej obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych obowiązki te są przekazywane w całości jednostce obsługującej.

3. Jednostka obsługująca ma prawo żądania od jednostki obsługiwanej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań w ramach wspólnej obsługi finansowej tej jednostki.

4. Jednostka obsługiwana ma prawo żądania od jednostki obsługującej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie zadań wykonywanych przez jednostkę obsługującą w ramach wspólnej obsługi finansowej.

5. Jednostka obsługująca jest uprawniona do przetwarzania danych osobowych przetwarzanych przez jednostkę obsługiwaną w zakresie i w celu niezbędnych do wykonywania zadań w ramach wspólnej obsługi tej jednostki.”;

4) w art. 58:

a) w ust. 5 skreśla się wyrazy „, dyplomacie delegowanemu oraz pracownikowi delegowanemu”,

b) w ust. 6 skreśla się wyrazy „, dyplomaty delegowanego oraz pracownika delegowanego”;

5) w art. 76 w ust. 3:

a) skreśla się zdanie pierwsze,

b) w zdaniu drugim wyraz „,te” zastępuje się wyrazami „, o których mowa w ust. 2,”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw zagranicznych może, w drodze zarządzenia, powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości jednostki podległej temu ministrowi, mającej siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, kierownikowi innej jednostki podległej temu ministrowi. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Kierownik jednostki, któremu powierzono zgodnie z ust. 3 określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości innej jednostki, jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową, rachunkowość i sprawozdawczość tej jednostki w zakresie powierzonych mu obowiązków.”;

2) w art. 54 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912.

„2b. Jeżeli w ramach wspólnej obsługi, o której mowa w art. 42b ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej, jednostka obsługująca zapewnia realizację zadań głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych przez osobę spełniającą wymogi, o których mowa w ust. 9, w jednostce obsługiwanej nie zatrudnia się głównego księgowego.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy jest usprawnienie funkcjonowania służby zagranicznej poprzez dokonanie punktowej korekty w dwóch kluczowych obszarach:

- 1) dyplomaci delegowani i pracownicy delegowani w placówkach zagranicznych;
- 2) gospodarka finansowa placówek zagranicznych.

I. Dyplomaci delegowani i pracownicy delegowani

Zgodnie z art. 7 pkt 3 i 8 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 788), zwanej dalej „USZ”, dyplomata delegowany i pracownik delegowany to osoby wyznaczone przez innego niż minister właściwy do spraw zagranicznych ministra lub kierownika jednostki sektora finansów publicznych, wykonujące zadania w placówce zagranicznej, określone przez organ wyznaczający.

Obecnie w placówkach zagranicznych funkcjonuje ok. 100 stanowisk dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wyznaczonych z 17 instytucji państwowych.

Na podstawie art. 85b USZ do dnia 31 grudnia 2026 r. czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wykonuje dyrektor generalny służby zagranicznej. Powyższy przepis utrzymuje na czas określony dotychczasowe (obowiązujące przed 2021 r.) zasady funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych i odracza wprowadzenie nowego mechanizmu, który zakłada, że czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wykonuje dyrektor generalny urzędu delegującego albo osoba wyznaczona do wykonywania czynności z zakresu prawa pracy w delegującej jednostce sektora finansów publicznych (art. 23 ust. 2 USZ).

Odraczanie wejścia w życie nowego mechanizmu (kolejno w 2022, 2023 i 2024 r.) wynikało z faktu, że zdecydowana większość organów, których przedstawiciele funkcjonują w placówkach zagranicznych, identyfikuje istotne trudności praktyczne związane z jego wdrożeniem. Brak korekty ww. przepisu spowoduje, że z dniem 1 stycznia 2027 r. ministerstwa i inne urzędy delegujące swoich pracowników oraz placówki zagraniczne utracą podstawę do stosowania dotychczasowych rozwiązań. Wszystkie rozliczenia i płatności związane z funkcjonowaniem dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych (m.in. opłaty za utrzymanie biur i zakup sprzętu oraz materiałów biurowych, wypłata wynagrodzeń wraz z pochodnymi, koszty podróży służbowych, należne świadczenia związane z wynajmem

i utrzymaniem mieszkań, zwrotem kosztów leczenia oraz opłatami zw. z edukacją dzieci) będą realizowane przez instytucje delegujące. Wiązać się to będzie z dodatkowym obciążeniem dla nich oraz dla samych placówek zagranicznych, które będą zobowiązane do bezpośredniego rozliczania ponoszonych kosztów z instytucjami delegującymi.

Projekt niniejszej ustawy przewiduje utrzymanie na stałe dotychczasowego mechanizmu funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych, tzn. pracodawcą tych osób pozostanie dyrektor generalny służby zagranicznej, a finansowanie ich funkcjonowania w placówkach zagranicznych będzie się odbywać poprzez przesunięcie odpowiednich środków do budżetu urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. poz. 582) rozdział 75069 w budżecie MSZ – Zadania realizowane w placówkach zagranicznych przez przedstawicieli organów administracji rządowej – obejmuje wydatki i dochody na zadania realizowane w ramach służby zagranicznej objęte porozumieniem zawierającym między organem administracji rządowej a ministrem właściwym do spraw zagranicznych. Niniejszy projekt nie narusza dotychczasowej praktyki zawierania przez MSZ porozumień z jednostkami delegującymi, na podstawie których regulowane są szczegóły współpracy w zakresie tworzenia i obsługi stanowisk dyplomaty delegowanego i pracownika delegowanego.

Zakres wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych przez dyrektora generalnego służby zagranicznej wynika z art. 25 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 590) w zw. z art. 12 USZ. Dyrektor generalny służby zagranicznej wykonuje te czynności w ramach środków finansowych na ten cel, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Jednocześnie projekt ustawy określa odrębne zasady rozliczania kosztów funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych zatrudnionych w wydziałach lub w zespołach zadaniowych podległych ministrowi innemu niż minister właściwy do spraw zagranicznych, które są odrębnymi jednostkami budżetowymi działającymi w strukturze placówek zagranicznych – w ich przypadku czynności z zakresu prawa pracy będzie wykonywał dyrektor generalny jednostki delegującej w ramach posiadanych środków finansowych.

Obecnie funkcjonuje tylko 5 takich wydziałów i zespołów, chodzi tu o: Wydział Ekonomiczno-Handlowy ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli, Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki do spraw UNIDO w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu, Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu, Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki wspierający Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Światowej Organizacji Handlu (WTO) w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie oraz Wydział Polityki Regionalnej i Spójności w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli.

Z uwagi na charakter ww. jednostek w projekcie dokonano niezbędnego zróżnicowania w zakresie określenia pracodawcy i sposobu finansowania tych stanowisk. Wprowadzono wyłączenie dot. finansowania stanowisk w ww. wydziałach i zespołach, pozwalające na bezpośrednie ich finansowanie z budżetu delegujących resortów (Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej). Powyższe wynika ze szczególnego statusu ww. jednostek, które zostały utworzone w drodze decyzji właściwych ministrów w formie jednostek budżetowych – dysponentów III stopnia. Podobne wyłączenie obowiązuje obecnie w art. 85b ust. 3: „Przepisu ust. 1 nie stosuje się do dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych zatrudnionych w jednostce organizacyjnej podległej ministrowi innemu niż minister właściwy do spraw zagranicznych funkcjonującej w ramach placówki zagranicznej.”.

Ponadto w projekcie ustawy wprowadzono zmiany naprawiające brak spójności w redakcji przepisów dotyczących urlopów dodatkowych. W obecnym stanie prawnym uprawnienie do otrzymywania urlopów dodatkowych przez dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wynika z ogólnych zasad określonych w art. 23 ust. 3 i 4 USZ. Jednocześnie niektóre przepisy szczególne wprost wymieniały dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych (np. art. 58 ust. 5 i 6 USZ), a inne nie. Z tego względu projektodawca postanowił ujednolicić brzmienie przepisów przez uzupełnienie art. 23 ust. 3 i 4 USZ o odesłanie do tych urlopów dodatkowych, które przysługują obecnie dyplomatom delegowanym i pracownikom delegowanym, tak by potwierdzić ich dotychczasową wykładnię i usunąć możliwe wątpliwości interpretacyjne. W następstwie uzupełnienia art. 23 ust. 3 i 4 USZ o odpowiednie odesłanie,

wyrazy „dyplomata delegowany” i „pracownik delegowany”, użyte w różnym przypadku, mogły zostać usunięte z art. 58 ust. 5 i 6 USZ.

W tym miejscu należy podkreślić, że zmiana wprowadzona w art. 58 ust. 6 USZ ma charakter redakcyjny i porządkujący. W konsekwencji nie wpływa ona na zakres uprawnień dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych. Podstawą do dalszego stosowania art. 58 ust. 6 USZ do tej grupy pracowników jest ogólna zasada wyrażona w art. 23 ust. 3 i 4 USZ, zgodnie z którą dyplomaci delegowani i pracownicy delegowani otrzymują świadczenia określone w ustawie na zasadach przewidzianych odpowiednio dla dyplomatów zawodowych oraz personelu pomocniczego i personelu obsługi. Wykreślenie z art. 58 ust. 6 USZ „dyplomatów delegowanych” i „pracowników delegowanych” służy jedynie usunięciu niekonsekwentnej redakcji przepisów szczególnych, w sytuacji gdy zakres uprawnień przysługujących tym pracownikom i zasady, na jakich je otrzymują, wynika już bezpośrednio z art. 23 ust. 3 i 4 USZ.

Podobnie porządkujący charakter ma uzupełnienie wyliczenia w art. 13 USZ – skoro personel pomocniczy i personel obsługi wykonuje zadania służby zagranicznej, to pracownik delegowany, który wykonuje obowiązki personelu pomocniczego albo personelu obsługi w placówce zagranicznej, również powinien zostać wskazany wprost w art. 13 USZ. Wraz z uzupełnieniem wyliczenia, o którym mowa w tym artykule, o pracowników delegowanych postanowiono przeredagować dodawany pkt 2a na wzór pkt 2 i wskazać, że pracownicy krajowi i pracownicy delegowani stanowią personel pomocniczy albo personel obsługi, co jest spójne z art. 7 pkt 8 i 9 USZ.

Na podstawie art. 85b ust. 1 zdanie trzecie przepis art. 76 ust. 3 zdanie pierwsze do dnia 31 grudnia 2026 r. nie jest stosowany. W związku z wprowadzanymi zmianami konieczne było skreślenie w art. 76 ust. 3 zdania pierwszego, ponieważ przepis ten jest dokładnie sprzeczny z projektowanymi rozwiązaniami wprowadzanymi na stałe w art. 23 USZ.

Biorąc pod uwagę, że niniejszy projekt nie modyfikuje w żaden sposób zakresu uprawnień pracowniczych w stosunku do obecnego stanu prawnego, a wprowadzane przepisy służą przede wszystkim rozstrzygnięciu relacji między instytucjami delegującymi a MSZ i utrzymaniu dotychczasowego podziału zadań między nimi, nie przewiduje się konieczności wprowadzania przepisów przejściowych.

II. Gospodarka finansowa placówek zagranicznych

Prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej przez placówki zagraniczne zależy m.in. od pełnej obsady kadrowej na stanowiskach ds. finansowych. Zapewnienie pełnej obsady na

tych stanowiskach stanowi poważne wyzwanie w szczególności w przypadku mniejszych placówek zagranicznych. W obecnym stanie prawnym jedynym narzędziem pozwalającym ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych na mitygowanie negatywnych skutków powyższego problemu jest kompetencja do powierzania określonych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej podległej mu jednostki, mającej siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, kierownikowi innej podległej mu jednostki (art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „UFP”). Obecnie gospodarka finansowa 34 placówek zagranicznych została powierzona innym placówkom. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że powyższy mechanizm niesie ze sobą określone ograniczenia, ponieważ wiąże się z powierzeniem obowiązków jednocześnie kierownikowi jednostki, jak i podległemu służbowo głównemu księgowemu, który musi być pracownikiem jednostki (art. 54 ust. 1 UFP). Dotychczasowy mechanizm powierzenia gospodarki finansowej pozwala rozwiązać problemy kadrowe wyłącznie w sytuacji przekazania całości gospodarki finansowej placówki zagranicznej. W praktyce zidentyfikowano również potrzebę przekazywania jedynie wybranych zadań z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości.

Konieczne jest zatem wprowadzenie przepisów, które pozwoliłyby na optymalizację funkcjonowania placówek zagranicznych i bardziej elastyczne podejście do zarządzania zadaniami związanymi z prowadzeniem gospodarki finansowej, w tym z wykorzystaniem w przyszłości narzędzi pozwalających na ich automatyzację i cyfryzację.

Istota propozycji zawartej w projekcie ustawy polega na nadaniu ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych uprawnienia do zapewnienia wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych, poprzez wyznaczenie w drodze zarządzenia jednostek obsługiwanych oraz jednostek obsługujących. Wydane przez ministra właściwego do spraw zagranicznych zarządzenie ma także określać zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi finansowej.

Jednostką obsługiwaną będzie wyłącznie placówka zagraniczna, natomiast jednostką obsługującą może być każda jednostka podległa ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, tj. inna placówka zagraniczna, Ministerstwo Spraw Zagranicznych lub inna jednostka podległa Ministrowi utworzona w kraju na podstawie UFP. Projekt doprecyzowuje dopuszczalny zakres wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych i wprost wskazuje, że nie może on obejmować kompetencji kierowników placówek zagranicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i

zatwierdzania planu finansowego oraz dokonywania przeniesień wydatków w tym planie. W przypadku powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych są one przekazywane w całości jednostce obsługującej. Jednostka obsługująca ma zapewnione prawo żądania od jednostki obsługiwanej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań w ramach wspólnej obsługi finansowej tej jednostki. Projekt nadaje jednostce obsługującej także uprawnienie do przetwarzania danych osobowych przetwarzanych przez jednostkę obsługiwaną w zakresie i w celu niezbędnych do wykonywania zadań w ramach wspólnej obsługi placówki zagranicznej. Natomiast jednostka obsługiwana będzie miała prawo żądać od jednostki obsługującej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie zadań wykonywanych przez jednostkę obsługującą.

Proponowane rozwiązanie nie stanowi novum w systemie prawa, ponieważ jest wzorowane na obowiązujących już przepisach dotyczących centrów usług wspólnych w jednostkach samorządowych (vide art. 10a–10d ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, z późn. zm.) czy art. 6a–6d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684, z późn. zm.)).

Zgodnie z art. 42b ust. 2 pkt 3 dodawanego do USZ minister właściwy do spraw zagranicznych będzie określał wprost zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych, co jest równoznaczne z określeniem zakresu odpowiedzialności kierownika tej jednostki obsługującej.

Mimo że instytucja wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych jest wzorowana na rozwiązaniach przyjętych dla jednostek samorządu terytorialnego, to należy podkreślić, że jej zakres stosowania jest istotnie węższy, ponieważ nie obejmuje gospodarki finansowej (tak jak w przypadku jst). Z tego względu, a także z uwagi na określenie zakresu odpowiedzialności kierownika jednostki obsługującej, zgodnie z art. 42b ust. 2 pkt 3, MSZ, w przypadku powierzania wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych, nie powieliło normy, o której mowa w art. 53 ust. 5 UFP. Mając na uwadze, że wspólna obsługa finansowa nie obejmuje powierzenia gospodarki finansowej jednostki obsługiwanej, nie ma również podstaw do odpowiedniego stosowania art. 53 ust. 2 UFP – tak jak ma to miejsce w odniesieniu do jst – na podstawie cytowanego art. 53 ust. 5 UFP.

Wspólna obsługa finansowa placówek zagranicznych zostanie sfinansowana w ramach bieżącego limitu środków w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy

do spraw zagranicznych. Wprowadzane zmiany mają charakter organizacyjny i pozostają neutralne dla budżetu państwa.

Efektem wprowadzenia przepisów dotyczących wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych jest optymalizacja gospodarki finansowej placówek zagranicznych, zapewnienie jednolitych standardów jej prowadzenia oraz odciążenie tych placówek zagranicznych, które z wskazanych wyżej powodów nie są w stanie realizować tego zadania samodzielnie.

Wraz ze zmianami dot. wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych wprowadzanymi do USZ, projekt zakłada również nowelizację art. 53 ust. 3 i 4 oraz dodanie nowego ustępu w art. 54 UFP. Wprowadzane zmiany służą uszczegółowieniu zakresu przedmiotowej normy przez wskazanie wprost, że powierzenie, o którym mowa w tym przepisie, obejmuje również rachunkowość i sprawozdawczość – co stanowi potwierdzenie dotychczasowej wykładni i praktyki stosowania tych przepisów. W pozostałym zakresie dotychczas funkcjonujący mechanizm powierzania określonych obowiązków, opisany w art. 53 ust. 3 i 4 UFP, nie ulega zmianie. Tak jak obecnie obowiązki określone w art. 53 ust. 3 UFP będą mogły zostać powierzone tylko kierownikowi innej jednostki podległej ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych.

Dodanie w art. 54 ust. 2b jest następstwem wprowadzenia w USZ instytucji wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych. Przepis przewiduje, że jeżeli w ramach wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych jednostka obsługująca zapewnia realizację zadań głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych w jednostce obsługiwanej nie zatrudnia się głównego księgowego. Powyższe pozwoli zachować spójność między dodawanymi w USZ art. 42b i art. 42c a art. 54 ust. 1 UFP.

Odnosząc się do kwestii równoległego funkcjonowania obu instytucji prawnych, tj. wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych z USZ oraz powierzenia gospodarki finansowej z UFP, należy wyjaśnić, że w przypadku instytucji powierzenia gospodarki finansowej, uregulowanej w art. 53 ust. 3 UFP, zakres powierzenia obejmuje gospodarkę finansową placówki zagranicznej sensu largo (czyli łącznie gospodarkę finansową sensu stricto, rachunkowość i sprawozdawczość). Na podstawie tych przepisów nie jest możliwe powierzenie w węższym zakresie, np. obejmującym wyłącznie zadania głównego księgowego, wynikające m.in. z art. 54 ust. 1 UFP.

Odpowiedzią na powyższy problem jest właśnie wprowadzenie instytucji wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych, w przypadku której nie jest możliwe powierzenie

jednostce obsługującej gospodarki finansowej sensu largo (ze względu na zakres znaczeniowy pojęcia obsługi finansowej), ale jest możliwe np. przekazanie wyłącznie zadań głównego księgowego, obejmujących rachunkowość i sprawozdawczość. Znajduje to potwierdzenie w brzmieniu art. 42c ust. 1 USZ (który negatywnie definiuje zakres wspólnej obsługi finansowej) oraz art. 54 ust. 2b UFP (który wprost przewiduje taki przypadek).

Należy wskazać, że ze względu na wykazane różnice w zakresie powierzanych zadań nie występuje ryzyko obejścia jednej instytucji przez stosowanie drugiej. Po pierwsze ograniczenia wskazane w art. 42c ust. 1 USZ dotyczą jedynie stosowania instytucji wspólnej obsługi finansowej, ponieważ wówczas zakres powierzenia jest węższy, natomiast w przypadku stosowania art. 53 ust. 3 UFP takie ograniczenie nie ma racji bytu, ze względu na to, że wówczas zakres powierzenia jest znacznie szerszy i zawsze obejmuje gospodarkę finansową sensu largo, czyli także możliwość dokonywania czynności wymienionych w art. 42c ust. 1 USZ. Po drugie w przypadku powierzenia gospodarki finansowej sensu largo (z art. 53 ust. 3 UFP) za każdym razem obejmuje ono także zadania głównego księgowego, stąd brak potrzeby regulacji analogicznej do tej ujętej w ust. 2b dodawanym w art. 54 UFP.

Z uwagi na powyższe i ponownie podkreślając, że powierzenie gospodarki finansowej dotyczy tylko gospodarki finansowej sensu largo, co zostało wprost potwierdzone przez doprecyzowanie brzmienia art. 53 ust. 3 i 4 UFP, a wspólna obsługa finansowa placówek zagranicznych nie pozwala na tak szeroki zakres powierzenia, należy przyjąć, że zakres stosowania wymienionych instytucji jest rozłączny.

Decyzja o tym, w których przypadkach należy powierzyć gospodarkę finansową sensu largo, a w których jedynie wspólną obsługę finansową będzie poprzedzona analizą funkcjonowania placówki zagranicznej, jej struktury, obsady kadrowej, specyfiki państwa przyjmującego i możliwości podniesienia standardów obsługi placówki zagranicznej przy wykorzystaniu istniejących zasobów w innych jednostkach podległych MSZ czy Centrali MSZ.

III. Pozostałe uwagi

Projekt ustawy co do zasady wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., tak by zapewnić ciągłość stosowania dotychczasowych zasad funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych.

Brak jest alternatywnych środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Stosownie do przepisów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Projekt ustawy nie podlegał ocenie OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o finansach publicznych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych – ministerstwo wiodące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Artur Harazim – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Roman Kowalski – dyrektor Biura Organizacji i Rozwoju w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, BOR.Sekretariat@msz.gov.pl, tel. 22 523 99 89	Data sporządzenia 11.08.2026 Źródło: Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD406
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

I. Dyplomaci delegowani i pracownicy delegowani to pracownicy placówek zagranicznych wyznaczeni przez inne niż MSZ podmioty administracji publicznej, realizujące w placówkach zagranicznych zadania tych podmiotów. Wg stanu na dzień 1 stycznia 2026 r. w tej formule funkcjonuje ok. 100 stanowisk, realizujących zadania 17 instytucji państwowych, z którymi MSZ zawiera w tym zakresie porozumienia. Zgodnie z art. 85b ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 788), zwanej dalej „USZ”, do dnia 31 grudnia 2026 r. czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wykonuje dyrektor generalny służby zagranicznej. Powyższy przepis utrzymuje czasowo dotychczasowe (obowiązujące przed 2021 r.) zasady funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych i odracza wprowadzenie nowego mechanizmu, który zakłada, że czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wykonuje dyrektor generalny urzędu delegującego. Odraczanie wejścia w życie nowego mechanizmu (kolejno w 2022, 2023 i 2024 r.) wynikało z faktu, że zdecydowana większość organów, których przedstawiciele funkcjonują w placówkach zagranicznych, identyfikuje istotne trudności praktyczne związane z jego wdrożeniem (brak dostatecznego doświadczenia w realizacji tego typu zadań, konieczność utworzenia dodatkowych stanowisk lub przeszkolenia pracowników, wypracowanie nowych procedur lub praktyki działania).

Z dniem 1 stycznia 2027 r., jeśli nie zostanie dokonana korekta ww. przepisu USZ, ministerstwa, inne urzędy delegujące swoich pracowników oraz placówki zagraniczne utracą podstawę do stosowania dotychczasowych rozwiązań. Wszystkie rozliczenia i płatności związane z funkcjonowaniem dyplomatów i pracowników delegowanych będą realizowane przez instytucje delegujące. Wiązać się to będzie z dodatkowym obciążeniem dla nich oraz dla samych placówek zagranicznych, które będą zobowiązane do bezpośredniego rozliczania ponoszonych kosztów z instytucjami delegującymi.

II. Prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej przez placówki zagraniczne zależy m.in. od pełnej obsady kadrowej na stanowiskach ds. finansowych. Zapewnienie pełnej obsady kadrowej na tych stanowiskach stanowi poważne wyzwanie w szczególności w przypadku mniejszych placówek zagranicznych. W obecnym stanie prawnym jedynym narzędziem pozwalającym ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych na mitygowanie negatywnych skutków powyższego problemu jest kompetencja do powierzania określonych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej podległej mu jednostki, mającej siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, kierownikowi innej podległej mu jednostki (art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „UFP”) – aktualnie gospodarka finansowa 34 placówek zagranicznych została powierzona innym placówkom. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że powyższy mechanizm niesie ze sobą określone ograniczenia, ponieważ wiąże się z powierzeniem obowiązków jednocześnie kierownikowi jednostki, jak i podległemu służbowo głównemu księgowemu, który musi być pracownikiem jednostki (art. 54 ust. 1 UFP). Konieczne jest zatem wprowadzenie przepisów, które pozwoliłyby na optymalizację funkcjonowania placówek zagranicznych i bardziej elastyczne podejście do zarządzania zadaniami związanymi z prowadzeniem gospodarki finansowej, w tym z wykorzystaniem narzędzi pozwalających na ich automatyzację i cyfryzację.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. Projekt ustawy zakłada wprowadzenie stałego mechanizmu funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych, będącego kontynuacją obecnie obowiązujących zasad przejściowych, tzn. pracodawcą tych osób pozostanie dyrektor generalny służby zagranicznej, a finansowanie ich funkcjonowania w placówkach zagranicznych będzie odbywać się poprzez przesunięcie odpowiednich środków do budżetu MSZ.

Efektem wprowadzonych przepisów będzie utrzymanie na stałe modelu, który zakłada, że obsługę funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych zapewnia MSZ, czyli instytucja posiadająca największe doświadczenie w tym zakresie.

Jednocześnie projekt ustawy określa odrębne zasady funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych realizujących do tej pory zadania w jednostkach podległych bezpośrednio innym ministrom niż minister właściwy do spraw zagranicznych – w ich przypadku czynności z zakresu prawa pracy będzie wykonywał dyrektor generalny jednostki delegującej w ramach posiadanych środków finansowych, co również stanowi potwierdzenie wprost w ustawie dotychczasowej praktyki w tym obszarze. Chodzi tu na przykład o: Wydział Ekonomiczno-Handlowy ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli, Wydział Polityki Regionalnej i Spójności ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli, Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu czy Zespół ministra właściwego do spraw gospodarki wspierający Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Światowej Organizacji Handlu (WTO) w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie.

Projekt ustawy nie wprowadza zmian w statusie prawnym dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wynikającym m.in. z art. 7 pkt 3 i 8, art. 13 pkt 2 lit. c, art. 23 ust. 1, 3 i 4 USZ. Pozostanie w mocy dotychczasowa zasada wyrażona w art. 23 ust. 3 i 4 USZ, zgodnie z którą dyplomaci delegowani otrzymują wynagrodzenie i inne świadczenia określone w ustawie na zasadach przewidzianych dla dyplomatów zawodowych, a pracownicy delegowani otrzymują wynagrodzenie i inne świadczenia określone w ustawie na zasadach przewidzianych odpowiednio dla personelu pomocniczego lub personelu obsługi.

Projekt ustawy zmierza do utrwalenia dotychczasowego podziału zadań między Ministerstwem Spraw Zagranicznych a jednostkami delegującymi i w tym sensie pozostaje neutralny dla ww. grupy pracowników.

II. Istota propozycji zawartej w projekcie ustawy polega na nadaniu ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych uprawnienia do zapewnienia wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych, poprzez wyznaczenie w drodze zarządzenia jednostek obsługiwanych oraz jednostek obsługujących. Wydane przez ministra właściwego do spraw zagranicznych zarządzenie ma także określać zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi finansowej. Jednostką obsługiwaną będzie wyłącznie placówka zagraniczna, natomiast jednostką obsługującą może być każda jednostka podległa ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, tj. inna placówka zagraniczna, Ministerstwo Spraw Zagranicznych lub inna jednostka podległa Ministrowi utworzona w kraju na podstawie przepisów UFP. Projekt doprecyzowuje dopuszczalny zakres wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych, w tym wprost wskazuje, że nie może on obejmować kompetencji kierowników placówek zagranicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz dokonywania przeniesień wydatków w tym planie. W przypadku powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych będą one przekazywane w całości. Jednostka obsługiwana otrzyma prawo żądania od jednostki obsługującej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie zadań wykonywanych przez jednostkę obsługującą w ramach wspólnej obsługi finansowej.

Proponowane rozwiązanie nie stanowi novum w systemie prawa, ponieważ jest wzorowane na obowiązujących już przepisach dotyczących centrów usług wspólnych w jednostkach samorządowych. Efektem wprowadzenia przepisów dotyczących wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych jest optymalizacja gospodarki finansowej placówek zagranicznych, zapewnienie jednolitych standardów jej prowadzenia oraz odciążenie tych placówek zagranicznych, które z wskazanych wyżej powodów nie są w stanie realizować tego zadania samodzielnie.

Wraz ze zmianami dot. wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych wprowadzanymi do USZ, projekt zakłada również aktualizację brzmienia art. 53 ust. 3 i 4 UFP, które regulują mechanizm powierzania określonych obowiązków (dot. gospodarki finansowej placówki zagranicznej) kierownikowi innej jednostki podległej ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych.

Projektowane przepisy zapewnią odpowiednią elastyczność organizacyjną w zakresie wdrożenia wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych bądź powierzenia określonych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości kierownikowi innej jednostki podległej ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, pozostawiając kwestie wyboru adekwatnego rozwiązania, z uwzględnieniem potrzeb i specyfiki funkcjonowania placówki zagranicznej, do rozstrzygnięcia ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych.

Ze względów zasygnalizowanych wyżej, osiągnięcie celów projektu za pomocą innych środków oddziaływania niż nowelizacja ww. ustaw nie jest możliwe. Rozwiązanie problemów przedstawionych w pkt 1 OSR, wymaga zmiany obowiązujących przepisów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania proponowane w projekcie są dostosowane do specyfiki polskiej służby zagranicznej. Przyjęcie wprost rozwiązań stosowanych w krajach OECD/UE nie jest możliwe ze względu na autonomię państw w ustanawianiu zasad ustrojowych oraz ze względu na odmienne uwarunkowania prawne, faktyczne czy finansowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Ministerstwa i inne urzędy, których pracownicy wykonują obowiązki na stanowiskach działających w strukturze placówek zagranicznych	17	Dane własne MSZ	Wprowadzenie stałego mechanizmu funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych.
Dyplomaci delegowani i pracownicy delegowani	ok.100	Dane własne MSZ	Wprowadzenie stałego mechanizmu funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych.
Minister Spraw Zagranicznych	1	Dane własne MSZ	Określenie zasad na jakich Minister Spraw Zagranicznych może powierzyć wspólną obsługę finansową placówek zagranicznych jednostkom podległym.
Placówki zagraniczne	160	Dane własne MSZ	Wprowadzenie stałego mechanizmu funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych. Określenie zasad powierzania jednostkom podległym MSZ wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W odniesieniu do projektu były prowadzone pre-konsultacje z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, poprzedzające jego przygotowanie. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Projekt ustawy został ponadto przekazany do zaopiniowania, z 14-dniowym terminem na zgłaszanie uwag, przez:

1. Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
2. Kancelarię Sejmu;
3. Kancelarię Senatu;
4. Prokuraturę Generalną RP.

Ze względu na charakter projektowanych zmian i ograniczoną liczbę podmiotów, na które oddziałuje projekt, nie przeprowadzano odrębnych konsultacji publicznych.

Wyniki opiniowania zostały omówione w raporcie z konsultacji załączonym do projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów. Wprowadzane zmiany mają charakter organizacyjny i pozostają neutralne dla budżetu państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt ustawy nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli, gospodarstwa domowe oraz osoby niepełnosprawne i starsze.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Utrzymanie dotychczasowego modelu funkcjonowania dyplomatów i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych pozwoli na uniknięcie obciążenia instytucji delegujących nowymi zadaniami. Czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów i pracowników delegowanych dalej będzie wykonywać dyrektor generalny służby zagranicznej. Możliwość wprowadzenia wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych pozwoli odciążyć je w tym obszarze i umożliwi skupienie posiadanych zasobów na realizacji zadań merytorycznych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektu ustawy nie wpłynie na rynek pracy. Projekt ustawy wprowadza na stałe obecnie obowiązujące przepisy przejściowe regulujące funkcjonowanie dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt ustawy nie wywiera wpływu na inne obszary, wskazane w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowane wykonanie przepisów ustawy nastąpi z dniem jej wejścia w życie. Biorąc pod uwagę, że art. 85b USZ obowiązuje do dnia 31 grudnia 2026 r., projektowane przepisy powinny wejść w życie nie później niż 1 stycznia 2027 r., tak by zagwarantować, że czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych dalej będzie wykonywać dyrektor generalny służby zagranicznej.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie jest planowane formalne przeprowadzanie ewaluacji efektów projektu ustawy w formie oceny skutków regulacji ex-post, dlatego też nie określono dla niej mierników. Projekt ustawy wprowadza na stałe obecnie obowiązujące przepisy przejściowe regulujące funkcjonowanie dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych. Ocena projektowanych zmian w zakresie dotyczącym wprowadzenia możliwości wspólnej obsługi finansowej placówek zagranicznych będzie możliwa dopiero w przypadku faktycznego wdrożenia tego rozwiązania.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o finansach publicznych (UD406)

1) Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy został wpisany w dniu 6 maja 2026 r. do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UD406.

Ze względu na charakter projektowanych zmian i ograniczoną liczbę podmiotów na które oddziałuje projekt odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych.

W dniu 13 maja 2026 r. projekt ustawy został skierowany do opiniowania oraz udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) oraz art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160).

Termin na zgłaszanie uwag w ramach opiniowania wynosił 14 dni. Skrócony termin na przedstawienie stanowiska został uzasadniony potrzebą wejścia w życie projektowanych przepisów z dniem 1 stycznia 2027 r. Niewprowadzenie proponowanych zmian z tą datą, spowodowałoby, że wszystkie rozliczenia i płatności związane z funkcjonowaniem dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych byłyby realizowane bezpośrednio przez instytucje delegujące, a nie jak dotychczas przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez następujące podmioty:

- 1) Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) Kancelarię Sejmu;
- 3) Kancelarię Senatu;
- 4) Prokuraturę Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwagi do projektu w ramach opiniowania zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Kancelaria Sejmu;
- 2) Kancelaria Senatu.

Szczegółowe uwagi zgłoszone w ramach opiniowania oraz stanowisko organu wnioskującego do uwag stanowią załącznik do niniejszego raportu.

2) Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt nie wymagał przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

3) Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Nie wpłynęło w tym trybie żadne zgłoszenie dotyczące zainteresowania pracami nad projektem.

**Załącznik do raportu z konsultacji i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz ustawy o finansach publicznych
(UD406)**

L.p.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Stanowisko MSZ
1.	Kancelaria Senatu RP	art. 23 ust. 2a i 2b USZ	Zawarte w art. 1 w pkt 2 w lit. b projektu przepisy art. 23 ust. 2a i 2b ustawy o służbie zagranicznej mogą być uznane za niezgodne z ustawą o finansach publicznych, ze względu na przewidziane w nich przeniesienia wydatków pomiędzy działami i rozdziałami odrębnych części budżetowych. Zaproponowane przepisy petryfikują dzisiejszą, również nieodpowiednią, praktykę. Wydaje się, iż klarowniejsze byłoby zagwarantowanie środków budżetowych na funkcjonowanie dyplomatów i pracowników delegowanych w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych (dalej: MSZ). Aby MSZ mógł adekwatnie zaplanować i uzasadnić wydatki w ustawie budżetowej powinien mieć wiedzę o liczbie delegowanych osób i ich zadaniach. To mogłoby określać porozumienie pomiędzy MSZ a szefami Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu. Zakres tego porozumienia powinien sprowadzać się do niezbędnych elementów: wyłaniania kandydata na dyplomatę delegowanego oraz zasad jego funkcjonowania przy wykonywaniu zadań na rzecz Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu. W związku z powyższym proponuję przepisom tym nadać następujące brzmienie: „2a. Koszty funkcjonowania stanowisk dyplomatów delegowanych lub pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych są pokrywane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych. 2b. Zasady funkcjonowania stanowisk dyplomatów delegowanych lub pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych wykonujących zadania na rzecz Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu oraz sposób wyłaniania kandydatów na te stanowiska określa się w	Uwaga wyjaśniona. W związku ze stanowiskiem przedstawionym przez Ministra Finansów i Gospodarki z projektu usunięto propozycje przepisów, które bezpośrednio regulowały kwestie przesuwania środków finansowych na pokrycie kosztów funkcjonowania stanowisk dyplomatów delegowanych lub pracowników delegowanych. W ocenie MFiG przedmiotowa kwestia nie wymaga odrębnej regulacji w nowelizowanej ustawie. Jednocześnie w projekcie pozostawiono ogólną zasadę, która stanowi, że: „Czynności z zakresu prawa pracy wobec dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych wykonuje dyrektor generalny służby zagranicznej w ramach środków finansowych na ten cel, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zagranicznych.”. Należy podkreślić, że projekt nie narusza dotychczasowej praktyki zawierania przez MSZ porozumień z jednostkami delegującymi, na podstawie których regulowane są szczegóły współpracy w zakresie tworzenia i obsługi stanowisk dyplomaty delegowanego i pracownika delegowanego. W związku z usunięciem projektowanych przepisów – uwaga bezprzedmiotowa.

			porozumieniu ministra właściwego do spraw zagranicznych odpowiednio z Szefem Kancelarii Sejmu i Szefem Kancelarii Senatu.”. Przepisy te mogłyby wejść w życie jeszcze w trakcie bieżącego roku, ale byłyby stosowane po raz pierwszy do planowania ustawy budżetowej na rok 2027, co wynikałoby z następującego przepisu przejściowego: „Przepisy art. 23 ust. 2a i 2b ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się po raz pierwszy do planowania ustawy budżetowej na rok 2027.”	
2.	Kancelaria Sejmu RP	Art. 23 ust. 2b USZ	Utrzymanie na stałe dotychczasowego mechanizmu funkcjonowania dyplomatów delegowanych i pracowników delegowanych w placówkach zagranicznych zgodnie z przedłożonym za pismem jw. projektem ustawy należy uznać za uzasadnione i oczekiwane. Jednocześnie zasadne zdaje się wypracowanie innego rozwiązania w kwestii pokrywania kosztów funkcjonowania dyplomatów delegowanych lub pracowników delegowanych na wniosek Szefa Kancelarii Sejmu stosownie do uwag do projektu zgłoszonych przez Ministra Finansów i Gospodarki w piśmie z dnia 20 kwietnia 2026 r., WM5.021.2.2026. Powyższa kwestia została omówiona na spotkaniu roboczym, które odbyło się na wniosek Ministerstwa Spraw Zagranicznych w dniu 15 maja br. z udziałem przedstawicieli Kancelarii Sejmu, Senatu oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Kancelaria Sejmu nie zgłasza uwag do przyjęcia ujednoliconego dla wszystkich instytucji delegujących rozwiązania zaprezentowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych na ww. spotkaniu, tj. przyjęcie, że środki finansowe na pokrycie kosztów funkcjonowania dyplomatów delegowanych lub pracowników delegowanych na wniosek Szefa Kancelarii Sejmu pokrywane będą z budżetu Kancelarii Sejmu poprzez przesunięcie środków finansowych do części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych.	Uwaga wyjaśniona. Szczegółowe wyjaśnienia zostały zawarte w odpowiedzi na uwagę nr 1 w niniejszej tabeli. W związku z usunięciem projektowanego przepisu – uwaga bezprzedmiotowa.